

ለፌዴራሽን ምክር ቤት ህገ መንግስት አጣሪ ጉባዔ

አ አ

ጉዳዩ፤ ህገመንግስታዊ የመብት ጥሰት ስለተካሄደብን የቀረበ አቤቱታ

እንደሚታወቀው እኛ ባለፈው አመት ከመጋቢት እስከ ሰኔ 2004 ዓም ድረስ ከመኖሪያ ቀደችን ከደቡብ ኢትዮጵያ ስንባረር የነበርን ዜጎች ነን። የመባርርና የመገፋታችን ጉዳይ ግን እስከ አሁን 2005 ዓም ድረስ ቀጥሎአል። በቅርቡም የሀገሪቱ ጠቅላይ ሚኒስትር አቶ ሀይለማሪያም ደሳለኝ ከልዩ ልዩ ቦታዎች በህገወጥ መንገድ እየተፈናቀሉ ስላለነው አማሮች በፓርላማ ተጠይቀው ሲመልሱ ማንኛውም ዜጋ በየትኛውም የኢትዮጵያ ክልል የመኖር ህገ መንግስታዊ መብት እናዳለው ገልጸው በእኛ ላይ እየተወሰድ ያለው እርምጃ ግን ጸረ ህገ መንግስት መሆኑን አስረግጠው ተናገረዋል። ይህን ህገወጥ ድርጊት የፈጸሙትንም ለህግ እንደሚቀርቡ ለፓርላማው አስረድተዋል። ጠቅላይ ሚኒስትሩ ህገመንግስቱን ለማስከበር የሚያደርጉትን ጥረት የምናደንቀው ቢሆንም እኛ አማሮች በመሆናችን ብቻ እየደረሰብን ያለው በደልን ግን አሁንም ተባብሶ ስለቀጠለና ህገመንግስታዊ የመብት ጥሰት እየተካሄደብን ስለሆነ ይህን አቤቱታ ለፌዴራሽን ምክር ቤት ህገመንግስት አጣሪ ጉባዔ ለማቅረብ ተገደናል። ጠቅላይ ሚኒስቴር ሀይለማሪያም ደሳለኝ በፓርላማ ስለዘገኙ በሁሉም ቦታ የመኖር ህገመንግስታዊ መብት ከተናገሩ ብሁዋላ ወደ ቀደመ ቦታችን ለመመለስ ወረዳውን ጠይቀን ነበር። ሆኖም ወረዳው ደቡብ ኢትዮጵያ ሀገራችሁ አይደለም እያለ በዱላ፣ በጦርና በጥይት ከዚያም አልፎ በወረዳው ሚሊሺያዎች ጭምር እያባረረን ነው። የራሳችን የሆነው እና በህጋዊነት የገበርንበት መሬት እየተነጠቀ እየተወሰደ በመሬቱም ላይ ያፈራነው ቁዋሚ ሀብት እይተዘረፍ ይገኛል። የተነጠቅንም ሀብት ፡ የተወረሰብን ቤት አሁንም አልተመለሰልንም። እንዲያውም ቤታችን እየፈረሰ አልፎም በጅምላ እየተቃጠለ ይገኛል። አሁንም በአካባቢው ዝር እንዳንል ከአካባቢው እንደ ዝንጆሮና ዱር አወሬ በጥይት እንባረራለን። በጣም የሚያሳዝነው ደግሞ በቅርቡም በወረዳው /ጉራ ፋርዳ ወረዳ/ በቤንች ማጅ ዞን ውስጥ ነዋሪ የነበርን ሰዎችን የአመቱን ግብር ካስገበሩን ብሁዋላ ከቦታችን እንድንሳ መደረጉ ጭምር ነው።

እንዲያውም በግንቦት 1/2005 ዓም በቤንች ማጅ ዞን በጉራ ፋርዳ ወረዳ በኩጃ ገበሬ ቀበሌ ማህበር ስምንት ሰዎች በጦር ተወግተው በአሁኑ ሰአት በከፍተኛ የሞት ጣር ላይ ይገኛሉ። እንዲሁም በርካታ ሰዎች አለመንጀላቸው እየታሰሩ ይገኛሉ። በአሁኑ ወቅት በጉራ ፋርዳ ወረዳ በኩጃ፣ በበርጅ፣ በአለንጋ፣ በሰመርታ፣ በከናን፣ በኦጌ ብርሃን፣ በኩኪ፣ በቢቢታ፣ እንዲሁም በሌሎች ቀ/ገ/ማ ያለን ዜጎችን በማፈናቀልና በማባረር መሬቱንና መኖሪያ አካባቢውን ከነሙሉ ቆዋሚ ንብረቱ በመውሰድ ነሃሴ 17/2004 ዓም ለሌሎች መርተውታል። ይህ ሁሉ አግባብ ያልሆነ ህገመንግስቱን የጣሰ አካሄድ ዛሬ ገደብ ያጣ ስልጣን በጥቂቶች እጅ ወድቆ እስከመቼ ይቀጥላል? እኛ ተፈናቃዮቹስ ህልውናችን እንዲህ የመጨረሻ አዘቅት ውስጥ ወድቆ እስከመቼ ነው የሚቀጥለው? የህገ መንግስቱ መጣስስ እስከመቼ ይቀጥላል? የፌዴራሽን ምክር ቤት ህገመንግስት አጣሪ ጉባዔስ ይህን ጉዳይ በህገ መንግስት በተሰጠው ስልጣን መሰረት እንዲቆም የማድረግ ህጋዊና ታሪካዊ ግዴታ የለበትም ወይ?

ይህን ጉዳይ ዘርዘር አድርገን የደረሰብንን በደል ሁሉ እንደሚከተለው ስናቀርብ የፌዴራሽን ምክር ቤቱ በህገመንግስቱ በአንቀጽ 62 (1-2) በተሰጠው ስልጣን መሰረት ፍትሃዊ ወሳኔ ይሰጠናል ብለን በማምን መሆኑን በአክብሮት እንገልጻለን።

በሁሉም የኢትዮጵያ ክፍል የመኖር መብታችን ይከበር

በህገ መንግስቱ መሰረት ወላጆቹ ወይም ከወላጆቹ አንዱ ኢትዮጵያዊ የሆነ ሁሉ ኢትዮጵያዊ ዜጋ ነው/አንቀጽ 6/1 ። ኢትዮጵያዊ ዜጋ ደግሞ በህገ መንግስቱ የተቀዳጃቸው መብቶች አሉት። እነሱም በህግ ይጠበቁለታል። ማንኛውም ኢትዮጵያዊ ከፈቃዱ ወጭ ዜግነቱ ሊገፈፍ አይችልም (አንቀጽ 33/1) ። ደግሞም ማንኛውም ኢትዮጵያዊ ዜጋ የኢትዮጵያ ዜግነት የሚያስገኘውን መብት፣ ጥበቃ ፍ ጥቅም የማግኘት መብት አለው (አንቀጽ 33/2)። ይህ ጥበቃና መብት ደግሞ ህገመንግስታዊ መብቱ በሚጣስበት ጊዜ ህገ መንግስታዊ ትርጉም የመስጠት አካል ያለው የፌዴራሽን ምክር ቤትን ጨምሮ ሁሉም ሌሎች አካላት የዜጋው መብት እንዲጠበቅ እርምጃ መውሰድን ይጠቀልላል። ህገ መንግስቱ ለማንኛውም ኢትዮጵያዊ ዜጋ የመዘዋወር ነፃነት በአንቀጽ 32 አጎናፅፎአል። ሲዳማ ፤ አማራ ፤ ኦሮሞ ወይም ትግሬ ሳይል ስለመዘዋወር ነፃነት እንዲህ ይላል፡- ማንኛውም ኢትዮጵያዊ ወይም በህጋዊ መንገድ ሀገሪቱ ውስጥ የሚገኝ የወጭ ዜጋ በመረጠው የሀገሪቱ አካባቢ የመዘዋወርና የመኖሪያ ቦታ የመመስረት እንዲሁም በፈለገው ጊዜ ከሀገር የመውጣት ነፃነት አለው ። ሆኖም እኛ አማሮችን የገጠመን ፈተና የመረረ። በቃላት ተዘርዘሮ የማያልቅ

ሆኖብናል። የክልሉ መንግስት ኢትዮጵያዊ እንዳልሆንን ሁሉ ከሰሜን አማራ የመጣችሁ ናችሁ ይለናል። ከኢትዮጵያ ክፍል ከየትኛውስ አቅጣጫ ብንመጣ ህገመንግስታዊ መብታችን ለምን ይጣሳል?

ደግሞም ካድፊዎች ስንደሚናገሩት ስኛ ህጋዊ ያልሆነን ከሰሜን ስሜን የመጣን ዜጎች ናችሁ የሚያስብሰን ምን ህገ መንግስታዊ ስንቀሳ ስለ? ይህም ስለተሰጠ ከህገ መንግስቱ ተፃውሎ ነው። ህገ መንግስቱ የዜጎችን የመዘዋወርና መኖሪያን ስናስታውስ የመሥሪያ ሙብትን ስረጋግጥሰን። ስንደ ዜጋ በስንድ ስካባቢ ሲሄድ የስካባቢውን ስረጋግጥ ህጎች ስንደያመቀሳ ደጠዬቃል ስንጅ ከሴላ ስካባቢ መጣህ ተብሎ ከስካባቢው ስደባረርም። በህጋዊነት ግብር ገብረን በስካባቢው ስበርካታ ስመታት የኖርን ዜጎች የምንባረርበት ታሳቢ ምንድን ነው? ግብር የገበርንበትን ሰነድ ከዚህ ስቤቱታ ደብዳቤ ጋር ስያደዘን ስቅርብናል።

ህገመንግስታዊ የሆነውን ኢኮኖሚያዊ ማህበራዊና ባህላዊ መብቶቻችን ለምን አላግባብ እንጠቃለን?

የማንኛውም ኢትዮጵያዊ የኢኮኖሚ የማህበራዊና የባህል መብቶች ሊከበሩለት እንደሚገባ በህገመንግስቱ በአንቀጥፅ 43 ስር እንዲህ ሲል ተብራርቶአል፡-

- ማንኛውም ኢትዮጵያዊ በሀገሪቱ ውስጥ በማንኛውም ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴ የመሰማራትና ለመተዳደሪያው የመረጠውን ስራ የመስራት መብት አለው (43/1)
- ሁሉም ኢትዮጵያዊ መተዳደሪያውን ስራውንና ሙያውን የመምረጥ መብት አለው -43/2
- መንግስት ለስራ አጠቃላይ ለችግራቸው ስራ ለመፍጠር የሚያስችል ፖሊሲ ይከተላል -43/6
- መንግስት ዜጎች ጠቃሚ ስራ የማግኘት ዕድላቸው እየሰፋ እንዲሄድ ለማድረግ አሰፈላጊ አርምጃዎችን ይወስዳል- 43/7
- ገበሬዎችና ዘላን ኢትዮጵያውያን በየጊዜው እየተሻሻለ የሚሄድ ኑሮ ለመኖር የሚያስችላቸውን ለምርት ካደረጉት አስተዋፅኦ ጋር ተመጣጣኝ የሆነ ተገቢ ዋጋ ለምርት ወጤቶቻቸው የማግኘት መብት አላቸው። መንግስት የኢኮኖሚና የማህበራዊ የልማት ፖሊሲዎችን በሚተልምበት ጊዜ በዚህ መርህ መመራት አለበት-43/8

ሆኖም ይህን የመሰለው ውብ የህገመንግስት ክፍል እኛ አማሮች ላይ ሲደርስ ክፉኛ ተጥሰዋል። እኛ ግብርና ሙያን መርጠን በጥረታችንና በጉልበታችን ድህነትን አሸንፈን በሀገሪቱ ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴ ላይ በትጋት እየተሳተፍን ሳለ ሀብታም ሆናችሁ በሚል ሰብብ ከሀገራችን እና በሀገራችን ከያዝነው መሬታችን ላይ በዱላ እየተደበደብን ፤ በጥይት ሰደፍ እየተመታን፤ ያለ ህጋዊ ክስ በመታሰር እየተጉላላን ከኢትዮጵያ ወደ ኢትዮጵያ እንባረራለን። የክልሉ መንግስት በአንቀፅ 43/8 እንደተደነገገው ሊያበረታታን እና ኑሮአችን እንዲሻሻል ማገዝ ሲገባው ግብረታችን እንዲቃጠል በማድረግ፤ ያፈራንው ሀብት እንዲባክን በማድረግ መቼም እኛ አማሮች ላይ የሰራው ደባ ተነግሮ አያልቅም። ለምሆኑ ይህ ስለ እኛ ስለ አማሮች መገፋትና ህገመንግስታዊ መብት መነጠቅ ግድ የሚለው አካል የለም ወይ? እኛንስ የሚወክልና ድምጻችን እንዲሰማ የሚናገርልን ማን ነው?

ለምሆኑ በጥረታቸው ሀብት ያፈሩ ሰዎችን ፤ የዜግነት መብታቸውን ተጠቅመው በሀገሪቱ ተዘዋወረው ግብርናን ስራ አድርገው በመምረጥ በግብርና ላይ የተሰማሩ ዜጎችን ከሀገራቸው ማባረር ነው የሚገባው ወይስ በኢኮኖሚ እንዲጎለብቱ ፤ በባህል እንዲጠናከሩ በልዩልዩ ፖሊሲዎች መደገፍ ነው ተገቢው ህገ መንግስታዊ ትዕዛዝ? **ዘራችን ስማራ ነው ተብሎ በፈረደሰ** አማሮቹ በመረጡት አካባቢ ለመኖር እና በመረጡት ስራ ለመተዳደር ተዘዋወረውም የተሻሻላቸውን አካባቢ መርጠው መኖር መጀመራቸው ህጋዊ አካሄድ መሆኑን የክልሉ መንግስት ለምንድነው የማይቀበለው ?

እንደሚታወቀው ህገ መንግስቱ የህጎች ሁሉ የበላይ (አንቀጥ 9/1) መሆኑ ታወቋልና ይህ ውብ የሆነ ህገመንግስት እኛ ላይ ሲደርስ ሊሸራረፍ እንደማይገባው እርስዎ ከእኛ በላይ ይረዱታል ብለን እናምናለን። ከሰሜን አማራ የመጡ ዜጎች ደቡብ ኢትዮጵያን ስለተቆጣጠሩት ወደ መጡበት እንመልሳቸው ማለት ከላይ ያዩንዉን የዜግነት መብታችንን መንጠቅ ስለሆነ ህገ መንግስቱንም መናድ ነው። ለምሆኑ ክልሉ ከህገ መንግስቱ በላይ የሆነ ተጠይቅና ህግ መፍጠር ይችላል ወይ ?

ዛፍ ሲመነጥሩ ስለተገኙ ተባረሩ በህገመንግስቱ ውስጥ ከተዘረዘሩት የዜጎች መብት ጋር ሊሄድ የሚችል ጉዳይ አይደለም። ከሰሜን አማራ የመጡ ሰዎች ዛፍ ሲመነጥሩ ብሎ መናገር ምን ማለት ነው? አማራ ስለሆኑ ዛፍ ምንጠራ ይወዳሉ ማለት ነው? ነዉ ወይስ ከሌላው ኢትዮጵያዊ ገበሬ የተለዩ የዛፍ አጥፊነት ባህሪ አላማሮች አላቸው ማለት ነው? **ነዉ ወደስ ሁላችን ሰማርቸ ስንደ ስብድ ዛፍ የማዉደም ስነዉ ሰበና ስሰን ማሰት ነዉ? ይህ ህገ መንግስት ስንደ ከበር የሚፈፀግ ሁሉ ስንደት ስይነት በደግሞ በስኛ በሰማርቸ ሳይ ስንደደረሰብን በሀሲናዉ መቃኘት ይችላዉ። ስኛ ሰማርቸ ስብድ ስይደስንም። በህብረት ተነስተንም ዛፍ ስንዉፈጭም። ስንደደ ስይነት ስሳፍፈና ዘረኛ ምክንያት በመስጠት ስኛን ሰማርቸን በሀገራችን በደቡብ ኢትዮጵያ ስንደንናፍ ሰማረናቀዉ የሚሰሩ ባሰሰዉጣናት ሁሉ መሰረታቸዉ ህገ ሳይሆን የራሳቸዉ የጥሳቻ ሰሚት ብቻ ነዉ። የሆነ ሆኖ ስኛ ሰማርቸ ማንም ስንደዉደን ስንጠይቅም። ህገመንግስታዊ መብታችን ይከበር ዘንድ ገን ሳናቀዋርጥ ስንጠይቃለን።**

ምናፈባትን ከመሃሳችን ጥፋተኛ ከተገኘ በስካባቢዉ ህገ ስንደማንኛዉም ስርሶ ስደር ፍርድቤት ቀርቦ መቀጣትና መታረም ስናደሰበት ስናምናለን። ሆኖም ከሰሚን ሰማራ የመጣ ዜጋ ስሰሆነና ዛፍ ሲመነጥር ስሰተገኘ ወደ ሰሚን ሰማራ መሰረት ማሰት ህገመንግስታዊ መብታችንን መጣስ ነዉ።

ህገ መንግስቱም ለአካባቢ ጥበቃ ህጋዊ አካሄዶችን እንደሚከተለው በአንቀፅ 92 አስቀምጦአል፤-

- መንግስት ሁሉም ኢትዮጵያዊ ንፁህና ጤናማ አካባቢ እንዲኖር የመጣር ሀላፊነት አለበት (92/1)
- የህዝብን የአካባቢ ደህንነት የሚመለከት ፖሊሲና ፕሮግራም በሚገደፍበትና ስራ ላይ በሚወልደበት ጊዜ የሚመለከተው ህዝብ ሁሉ ሀሳቡን እንዲገልፅ መደረግ አለበት (92/3)
- መንግስትና ዜጎች አካባቢያቸውን የመንከባከብ ግዴታ አለባቸው(92/4)

እንግዲህ ህገ መንግስቱ አንድ የተረዳው ነገር አለ። የማህበረሰብና የዜጎች ተሳትፎ በሚወጡ ፖሊሲዎችና ፕሮግራሞች ላይ ወሳኝ መሆኑን። ይህም ማለት የህዝቡ ተሳትፎ ከሌለ በማህበረሰቡ ዘንድ ስለሚወጡ ፖሊሲዎች የግንዛቤ ዝቅተኝነት ሊኖር ስለሚችል ማህበረሰቡን በፖሊሲ ቀረጸ ላይ በማሳተፍ ፕሮጋራዎችን የራሱ እንዲያደርጋቸውና አካባቢን የመንከባከብ ግዴታም እንዳለበት እንዲረዳ የማድረግ ስራ መሰረት እንዳለበት ያስረዳል ፤ የህጎች የበላይም ነውና ያዛል።

ይህ አስተሳሰብ ደግሞ በልማት ሳይንስም ተቀባይነት ያገኘ አስተሳሰብ ነው። በሁሉ ፖሊሲዎችና ፕሮግራሞች ቀረፃ ላይ ህዝቡ ይሳተፍ የሚለው የዘመናችን ቁልፍ መርህ እሆነ መጥቶዋል። ያን ጊዜም ህዝብ የሚከናወኑ ልማቶችን እና ስራዎችን የራሱ የማድረግና በአካባቢም ሆነ በልማት ስራዎች ላይ ከግንዛቤ እጥረት የተነሳ ጥፋትን እንዳያመጣ ይሆናል።

ሆኖም ዜጎች አንድም አስተዳደራዊ ጥፋት እንኩዋን ሳያጠፉ ያዉም ከሰሜን አማራ የመጡ በሚል ዘረኛ ህሳቤ ተነሳሳቶ አባር የሚል አንደምታና ታሳቢን ህገመንግስቱ አንድም ቦት አያስተላልፍም። አገራቸው ስላልሆነ የሚለው አስተሳሰብ የሀገሪቱ የህጎች ሁሉ የበላይ ህግ በሆነው ህገ መንግስት አንድም ተደጋፊነት የለውም። አገራችን ደቡብ ኢትዮጵያም፤ አሮሚያም ትግራይም ሰማሊያ ክልልም አፋርም ጋምቤላም ነዉ ብለን ለምናምን ለዜጎች ከሰሜን አማራ የመጡ ሰዎች በሚል ህሳቤ በህጋዊነት ከኖርንበት በህይወት በድብደባ መባረራችን ልባችንን ምን ያህል ሊሰብረዉ እንደሚችል ወገናችን የሆነ ኢትዮጵያዊ ብቻ ሳይሆን የአልም ህዝብም እየተረዳን የመጣ መሰለን።

ደግሞም ይህ አይነት አስተሳሰብ በህገ መንግስቱ ከተደነገጉ ህጎች በላይ ጎልቶ ከወጣ በበርካታ ኢትዮጵያውያን ላይ ምን አይነት ችግር ሊፈጠር ይችላል የሚለውን ጣጣ ከእኛ ከአርሶ አደሮች በላይ የፌደራሽን ምክር ቤቱ በብዙ የሚረዳው ይመስለናል።

በግዳጅ ከአገራችን ኢትዮጵያ ወደ ሌላው የኢትዮጵያ ክፍል ክልላችሁ ካልሆነው ክልላችሁ ወደሆነው ተብለን ስንገፈተር ደብዳቤ ስነልቦና ጫና፤ ንብረት ዘረፋና ወከባ ብሎም ቤታችንን እና ንብረታችንን በእሳት የሚጋዩት ስራ እየተሰራብን ነው። ግን ለምን ?

እኛ በቤንች ማጅ የኖርንወና ሀብት ያፈራንዉ ኢትዮጵያዊ ዜግነታችንን ተመርኩዘን እንዲሁም መንግስት የሚባለውን ተቁዋም ታምነን ነው። መንግስት ደግሞ በህገ መንግስቱ በአንቀፅ 89 እንደተገለፀው የዜጎችን ኢኮኖሚያዊ እርምጃቸውን የመደገፍ ግዴታ አለበት።

- መንግስት ሁሉም ኢትዮጵያዊ የሀገሪቱ የተጠራቀመ እዉቀትና ሀብት ተጠቃሚዎች የሚሆኑበትን መንገድ የመቀደስ ሀላፊነት አለበት (89/1)
- መንግስት መሬትን እና የተፈጥሮ ሀብትን በህዝብ ስም በይዘታዉ ስር በማድረግ ለህዝቡ ጥቅምና እድገት እንዲዉሉ ማድረግ አለበት(89/5)

እናሳ እነዚህ ህገ መንግስቱ በየትኛውም የሀገሪቱ ክፍል በሚገኝ ሀብት ለመበልጸግና ለመጠቀም ለዜጎች ሁሉ ፈቅዶ እኛ ስለምን በለፀጋችሁ ተብለን እንወቀሳለን? የአካባቢዉ ካድሬዎችስ ህገ መንግስትዊ መብታችንን ገፊዉ እኛን በአካባቢዉ እንዳንኖር የሚከለክሉን በምን ስልጣናቸዉ ነዉ?

ስንዳንድ ባለስልጣናት ሰሚ ተዳዳሪ በትን ህገ መንግስት ሳይዉ ቀ ስማሮች የተባረሩት በሲባ ከዕዕ ሂደዉ ሀብታም ስለሆኑ ነዉ በማሰት የራሳቸዉን የጥሳቻ ስሚት ስምን በሚዳደሩ ሲናገሩ ዝም ይባሳሉ?

በስማራነታችን ምክንያት የሚደርሱብን ሙድሱ ዳቁም

ከላይ እንደጠቀስንዉ ኢሰባአዊ በሆነ ሁኔታ እየተሰቃዩን ነዉ። ይህ አይነት አካሄድ ደግሞ አሁንም በዚሁ ህገ መንግስት ዉጉዙ ነዉ። አግባብም አይደለም። እንዲያዉም መብታችንን ለመጠየቅ የተለያዩ የመንግስት አካላት ጋር ስለሄድን አላስፈላጊና ምንነቱ የማይገባ እስር ሁሉ እየተፈጸመብን ነዉ። ህገ መንግስቱ ግን እንዲህ ይላል ማንኛዉም ሰዉ ሰበዓዊ በመሆኑ የማይደፈርና የማይገሰስ በህይወት የመኖር የአካል ደህንነትና የነፃነት መብት አለዉ (አንቀፅ 14)። ማንኛዉም ሰዉ በአካሉ ላይ ጉዳት እንዳይደርስበት የመጠበቅ መብት አለዉ(አንቀፅ 16)። በህግ ከተደነገገዉ ስርዓት ዉጭ ማንኛዉም ሰዉ ወንድም ሆነ ሴት ነፃነቱን አያጣም(17/1)። ማንኛዉም ሰዉ በህግ ከተደነገገዉ ዉጭ ሊያዝ ከስ ሳይቀርብበት ወይም ሳይፈረድበት ሊታሰር አይችልም (17/2)።

ሆኖም እነዚህ ሁሉ ህጎች ተጥሰዉ አላግባብ መታሰር ፤ድብደባ ፤ ወከባ ፤ ንብረት ማቃጠል እና ከሀገራችን መባረር ሲገጥሙን የመንግስት አካል ወይም ይህን ህገ መንግስት ለማስጠበቅ የቆመ ሀይል ሁሉ ለምን በርቀት ቆሞ ያስተዉለናል ? **ዘራችን ስማራ ስለሆነ ዳሆን? ስንዲህ ብስን ባናስብ ዳስ ዳስናዕ። ሆኖም ስጊዜዉ ከዚህ የተሻሻ ስንዳምታ ስለሆነ ማግኘት ስብቻዕንም።**

በክልሉ ባለስልጣናት የሚሰጠዉ መግለጫ ደግሞ የይህንኑ ጉዳይ በግልፅ የሚያመለክት ሆኖ ይገኛል። ለምሳሌ አቶ ሸፈራዉ ሸጉጤ ከሰሜን አማራ የመጡ ሰዎች ሲሉ በደብዳቤ ያስተላለፉት ትዕዛዝ ይሄንኑ የዘር ጉዳይ ማዕከል ያደረገ አማሮችን የመግፋት ዉሳኔ እየተካሄደብን እንዳለ ያሳያል። ሆኖም ህገ መንግስቱ ምንም አይነት መድሎና መገለለ ዘርን መሰረት አድርጎ ሊደረግ እንደማይገባ እንዲህ ያብራራል፡- ሁሉም ሰዎች በህግ ፊት እኩል ናቸዉ። በመካከላቸዉ ማንኛዉም ዓይነት ልዩነት ሳይደረግ በህግ እኩል ጥበቃ ይደረግላቸዋል። በዚህ ረገድ በዘር በብሄር በብሄረሰብ በቀለም በይታ በቁዋንቁዋ በሀይማኖት በፖለቲካ በማህበራዊ አመጣጥ በሀብት በትዉልድ ወይም በሌላ አቁዋም ምክንያት ልዩነት ሳይደረግ ሰዎች ሁሉ እኩልና ተጨባጭ የህግ ዋስትና የማግኘት መብት አላቸዉ (አንቀፅ 25) .

ደግሞም አንድ አካል ከህገ መንግስቱ ወይም ከህጎች አንዱን ጥሶ ቢገኝ ማንኛዉም ሀላፊና የህዝብ ተመራጭ ሀላፊነቱን ሲያገድል ተጠያቂ ይሆናል (አንቀጥ 12/2) ። እንዲሁም የመንግስት አሰራር ለህዝብ ግልጥ በሆነ ሁኔታ መከናወን አለበት (አንቀፅ 12/1) ። እናም ዜጎች ሲበደሉ ፤ህግ አለ አግባብ ሲፈረስና ሲናድ አፋጣኝ እርምጃ መዉሰድ ተገቢ ሆኖ ሳለ ሁሉም የመንግስት አካላት ነገሩን እንዳላዩ አይተዉ ያለፉት ስለምን ይሆን?

በህገ መንግስቱ በአንቀፅ 18 ኢሰባአዊ አያያዝ ስለመከልከሉ አንዲህ ይላል ፡-ማንኛዉም ሰዉ ጭካኔ ከተሞላበት ኢሰባአዊ ከሆነ ወይም ከብሩን ከሚያዋርድ አያያዝ ወይም ቅጣት የመጠበቅ መብት አለዉ (18/1)። ሆኖም ከየቦታዉ እየተባረረን ያለን አማሮች ይህ ሁሉ ህገመንግስታዊ

መብታችን ተጥሎል:: ለምሳሌም አንዱን አርሶ አደር አንድ ካድሬ በዱላ ቀጥቆጦ ከጣለው ብሁዋላ አርሶ አደሩ አቀሉን ስቶ ከመኪና ላይ ወድቆ ሞት ? ስንቶች አላግባብ በጥይት ይመታሉ? ስንቶችስ እንደ ታዳኝ አወሬ በጦር በዩኒቨርሲቲ ይጋሉ? ግን ለምን? በእውኑ ይህ ሀገራችን ኢትዮጵያ አይደለምን? ዛሬ የሰው ዘር በመላው አለም እየተዘዋወር ሀብት በየሀገሩ በሀገራዊነት እያፈራ ሳለ አለምም አንዲት መንደር እየሆነች ሳለ እኛ አማራች ግን በሀገራችን በኢትዮጵያ እንዳንኖር መገፋታችን ሚስጥሩ አልገባንም::

ኢትዮጵያ በርካታ አለም አቀፍ የሰበአዊ መብቶችንና ስምምነቶችን ተቀብላ በህገ መንግስት አፅድቃቸዋለች:: ከእነዚህ ስምምነቶች ውስጥ አንዱ ዜጎች በኑሮአቸው ላይ ጉዳት የሚያስከትል ድረጊት ተፈፅሞባቸው ቢገኝ እንደ ዘር ማጥፋት ወንጀል የሚወስደው ህግ ይገኝበታል:: እንዲሁም በሰብእና ላይ ስለሚፈፀሙ ወንጀሎችን በህገ መንግስቱ በአንቀጥ 28 ኢትዮጵያ የተቀበለችው አለም አቀፍ ስምምነቶች ተግባራዊ እንደሚደረጉ ያትታል:: ሆኖም ይህ ሁሉ ህግና አንቀፅ እያለ በእኛ ላይ መከራው ለምን ይበዛል? የዜግነት መብታችንስ ለምን ይነጠቃል?

የተከበረዉ የፌደራሽን ምክር ቤት በስኛ ሳይ ስየተፈፀሙ ያሰዉ ሙድሱ ስንዲቆም ያድርገዉን :: ጥፋት ስጥፍተን ቢሆን ሰቤቱች ዜጎች ስንደሚደረገዉ በስኛባቢዉ ፍርድ ቤት ስንቀጣጣ:: ከሰሜን ሰሜን የሙሉ ሀሜዳ ጅምባ ፍረጃ ገን ከህጋዊ ስገፍችን ሲሰበሰቡ በሆነ ሁኔታ ስንባረር::

የንብረት ሙብታችን ደክበር

አምና በፋሲካ በርካታ ቤቶች በእሳት ሲጋዩ አደሩ:: ዘንድሮ በጥቅምት ወር /2005 ዓም እንዲሁ በርካታ በቶች ተቃጥለው በተቃጠለ ቤታችን ላይ ደግሞ ሌላ ቤት ሲሰራበት ከረመ:: ቤታችን ከቀሪ ንብረታችን ጋር እንዲሁም በርካታ ኩንታል እህል የያዙ ጎተራዎቻችን በአካባቢው ባለስልጣናት ትፅዕዛዝ ሲጋዩአየተቃጠሉ ነው:: ቤታችንን ከእነ ንብረታችን ጎተራችንን ያጋዩው የአካባቢው ባለስልጣን ወሳኔ ንብረታችንን በመወደሙ ያስለቀሰን ቢሆንም አላዋቂነቱም አስገርሞናል::

የእኛ ሀብት የኢትዮጵያ የሀገራችን ሀብት ነው:: ይህ የተቃጠለ ቤትና ሀብት እጅግ ብዙ ሚሊዮን ብር የሚገመት ነው:: በርግጥም በበርካታ ደካምና ልፋት ያፈራገው ሀብት ነበር:: ሆኖም አቃጠሉት:: ከሚያቃጥሉት ግን መንግስትም ቢወርሰው ፤ ያካባቢው አርሶአደሮችም ቢጠቀሙበት ብልህነት ነበር:: እናም ሀዘናችን መሪርና ጥልቅ ሆነ :: ወገን በወገኑ ላይ ይህን ያህል የሚጨክን ስለምን ነው? የዚህ አይነት የዘረኝነት መንፈስ መንሻው እንጅ መድረሻው አይታወቅምና ለትውልድም ነቀርሳ ነውና ቶሎ መቆሙ መልካም ነውና ፌደራሽን ምክር ቤቱ አፋጣኝ ወሳኔ ያድርግ::

ግማሾቻችን ደግሞ ንብረታችሁን ያፈራችሁት እዚህ ስለሆነ ንብረታችሁን ትታችሁ ውጡ ተብሎ ተነግሮን ባዶ እጃችንን እንድንወጣ ተደርገናል:: ሌሎቻችን ደግሞ በአጭር ጊዜ ውጡ ስንባል ንብረታችንን ቦታ ቦታ የምናሲዝበት ጊዜ ይሰጠን ብለን ስንጠይቅ ንብረታችሁን ከፈለጋችሁ ሞጡት ወይም አቃጥሉት የሚል መልስ ተሰጥቶን ከአካባቢው አንዲትም ንብረት ሳንይዝ እንድንወጣ ተደርጎአል::

በዚህም የተሳሳተ አካሄድ ብሎም ህገመንግስታዊ መብታችን በገፈፈ እርምጃ የተዳለደለ ኑሮ እንኖር የነበርን ዜጎች ወደ ድህነት ጠርዝ ተገፍተናል:: ሆኖም ህገ መንግስቱ የንብረትን ጥበቃ ጉዳይ በዝርዝር አስፍሮ ለዜጎችም ንብረት ከፍተኛ ጥበቃ ሊደረግለት እንደሚገባ በአንቀፅ 40 በስፋት ያብራራል:-

- ማንኛውም የኢትዮጵያ ዜጋ የግል ንብረት ባለቤት መሆኑ ይከበርለታል (40/1)
- በጉልበት በካፒታል ወይም በፊጠራ ችሎታ የተገኘ ሀብት(40/2)ሁሉ ንብረት ሲሆን የገጠርም ሆነ የከተማ መሬትና የተፈጥሮ ሀብት ባለቤትነት መብት የመንግስትና የህዝብ ብቻ ነው:: መሬት የማይሸጥና የማይለወጥ የኢትዮጵያ ብሄሮች ብሄረሰቦችና ህዝቦች የጋራ ንብረት ነው(40/3)
- የኢትዮጵያ አርሶ አደሮች መሬት በነጻ የማግኘትና ከመሬታቸው ያለመነቀል መብታቸው የተከበረ ነው (40/4)

○ ማንኛውም ኢትዮጵያዊ በጉልበቱ ወይም በገንዘቡ በመሬቱ ላይ ለሚገነባው ቁዋሚ ንብረት ወይም ለሚያርገው ቁዋሚ መሻሻል ሙሉ መብት አለው። ይህ መብት የመሸጥ የመለወጥ የማዉረስ የመሬት ተጠቃሚነቱ ሲቀየረጥ ንብረቱን የማንሳት ባለቤትነቱን የማዛወር ወይም የካሳ ክፍያ የመጠየቅ መብትን ያካትታል(40/7)

እንዲያውም አንቀፅ 26/1 ይህን ጉዳይ ሲያብራራ ማንኛውም ሰው የግል ህይወቱ የመከበር መብት አለው። ይህ መብት መኖርያ ቤቱ ሰውነቱና ንብረቱን ከመመርመር እንዲሁም በግል ይዞታው ያለ ንብረት ከመያዝ የመጠበቅ መብትን ያካትታል (26/1) ይላል። እንግዲህ ህገ መንግስቱ እንደ ማንኛውም ዜጋ ለአኛ ለአማርኛም የንብረት ጥበቃ እንዲደረግልን በግልፅ አወጅክል። ደግሞም እንደ ማንኛውም ኢትዮጵያዊ አርሶ አደር አኛ መሬት በነፃ የማግኘትና ሀብት የማፈራት መብታችን የተጠበቀ መሆኑን በግልፅ ተደንግሳለን። ከላይም እንደ ጠቀሰንዉ በይትኛውም የኢትዮጵያ ክፍል ተዘዋወረን መኖር እንችላለን። እና ሀገሪቱን ተደርጎ ከሰሜን አማራ የመጡ ተብለን የተፈረጅንዉና አላግባብ እንድንባረር የተደረገዉ ምን ወንጀል ሰርተን ነዉ? ደግሞስ በርካታ ሽህ ሰዎች በሀብረት የሚሰሩት ወንጀል ምንድን አይነት ነዉ? ወንጀል እንኩዋን ቢሰሩ ፍርድ ማግኘት ያለባቸዉ በፍርድ ቤት አይደለም ወይ?

በአሁኑ ወቅት በጉራ ፋርዳ ወረዳ በኩሻ፡ በበርጅ፡ በአለንጋ፡ በሰመርታ፡ በከናን፡ በኤሮ ብርሃን፡ በኩኪ፡ በቢቢታ፡ እንዲሁም በሌሎች ቀ/ገ/ማ ያለን ዜጎችን በማፈናቀልና በማባረር መሬቱንና መኖሪያ አካባቢውን ከነሙሉ ቆዋሚ ንብረቱ በመወሰድ ነሃሴ 17/2004 ዓም ለሌሎች መርተውታል። ይህ ሁሉ አግባብ ያልሆነ ህገመንግስቱን የጣስ አካሄድ ዛሬ ገደብ ያጣ ስልጣን በጥቂቶች እጅ ወድቆ እስከመቼ ይቀጥላል? አኛ ተፈናቃዮቹስ ህልዉናችን እንዲህ የመጨረሻ አዘቅት ወሰጥ ወድቆ እስከመቼ ነው የሚቀጥለው? የህገ መንግስቱ መጣስ እስከመቼ ይቀጥላል ? የፌደራሽን ምክር ቤት ህገመንግስት አጣጣሪ ጉባዔስ ይህን ጉዳይ በህገ መንግስት በተሰጠዉ ስልጣን መሰረት እንዲቆም የማድረግ ህጋዊና ታሪካዊ ግዴታ የለበትም ወይ?

ህግ የማግኘት መብታችን ይጠበቅ

እንዴት የአካባቢዉ ካድሬ/ፖሊስ ጠመንጃ አንግቦ እየደበደበ ለሌት ቤታችንን እያቃጠለ ፤ ሀብታችሁን ስትፈልጉ ዋጡት ስትፈልጉም አቃጥሉት እያለ ያለንን ሁሉ ይንጠቀሙ? ሲጀምርስ በምን ስልጣኑ ነዉ እናንተ ዉጡ ብሎ የሚያዘዉ? ፍርድና ዉሳኔ የመስጠት ስልጣንስ አለዉ? ፍርድን ያለ ማንም ጣልቃ ገብነት ሊሰጥ የሚችለዉ ፍርድ ቤት ሆኖ ሳለ እንዴት ዜጎች አለ ፍርድና አለ ህግ በካድሬ ትዕዛዝ ከሀገራቸዉ ይባረራሉ? ለመጭዉ ትዉልድስ ይህ ጥሩ የአስተሳሰብ ቅርስ ነዉ?

ህገ መንግስቱ ስለ ነፃ ዳኝነት አካል / አንቀፅ 78/ እና የዳኝነት ስልጣን/ አንቀፅ 79/ በግልፅ አስቀምጦአል። በየትኛውም ደረጃ የሚገኝ የዳኝነት አካል ከማንኛውም የመንግስት አካል ከማንኛውም ባለስልጣን እንዲሁም ከማንኛውም ተፅዕኖ ነፃ ነዉ(አንፅ 79/):። እናሳ? ለምሆኑ ክልሉ ዜጎችን ከሀገራቸዉ የማባረር ስራ ሲሰራ የትኛዉ ፍርድ ቤት ወስኖለት ነዉ?

አስገራሚዉ ነገር አንቀፅ 37 ስለ ፍትህ የማግኘት መብት -ማንኛውም ሰው በፍርድ ሊወሰን የሚገባዉን ጉዳይ ለፍርድ ቤት ወይም ለሌላ በህግ የዳኝነት ስልጣን ለተሰጠዉ አካል የማቅረብና ዉሳኔ ወይም ፍርድ የማግኘት መብት አለዉ (አንቀጽ 37/1) ብሎ ቢናገርም አኛ ፍርድ ቤት ሰንሄድና አቤት ሰንል የወረዳዉ በሎም የዞኑ ፍርድ ቤቶች ሊያስተናግዱን አለመፈለጋቸዉ አሳዝኖናል። **ስና ታዲያ ህገ መንግስቱን ማን ይተገብረዉ? ፍርድ ቤት ፍርድ ሰመስጠት ካዕደፈረ በህገ መንግስት የተሰጠዉን ስዕላን በካድሬ ካስገጠቀ ታዲያ ፍርድ ቤቶችስ ህገ መንግስቱን በመናድ ተባበረ ማለት ስይደሰም?**

እንደሚታወቀዉ ዜጎች ቢጋራ የሚኖሩባት ኢትዮጵያ ትፈጠር ዘንዳ መንግስት የብሄሮችን የብሄረሰቦችን የህዝቦችን ማንነት የማክበርና በዚሁ ላይ በመመርኮዝ በመካከለኛዉ እኩልነት አንድነትና ወንድማማቾችነትን የማጠናከር ግዴታ አለበት (አንቀፅ 88) እንጅ ይህኛዉ ከዚህኛዉ አካባቢ ያኛዉ ከዚኛዉ በማለት ወይም የዚህ አካባቢ ሀብት ለዚህኛዉ ብቻ በማለት ህጋዊ ስራዉን ዘንግቶ በህጋዊነት ያልተሰጠዉን ብሄር እየለየ የማፈናቀል ስራ መሰራት የለበትም።

ህገ መንግስቱ ለሴቶች መብት (አንቀ ፅ 35) እና ለህጻናት መብት (አንቀፅ 36) ልዩ ትኩረት ሰጥቶ እንከብካቤ እንደሚደረግላቸዉ ቢገልፅም ህፃናት ከትምህርት ገቢታቸዉ ላይ በጉልበትና በግዳች እየተፈናቀሉ፤ ለርሃብና ለጥማት እየተዳረጉ እናቶችም በመንገድ እየወለዱ የእንግዴ ልጃቸዉን

ወሻ እየበላወ ይባስ ብሎም በሚያልፉበት አካባቢ ያሉ ማህበረሰቦች እንዲያስጠጉላቸው መመሪያ እየተሰጠ በከፍተኛ መከራና ስቃይ ወስጥ እንዲያልፉ እየተደረገ ነው። ህፃናትና እናቶች የደረሰባቸው እና እየደረሰባቸው ያለው እንግልት ተነግሮ አያልቅም። ይህ እንግልት ዛሬ ወደ ልመና አዘቅት ወስጥ እንዲገቡና የጎዳና ተዳዳሪ ለማኝ እንዲሆኑ እያደረጋቸው ይገኛል። ህፃናትና ሴቶች በዚህ ወቅት ወደ መጨረሻው አዘቅት ተገፍተዋል። ግን ለምን? ከዚህ እርምጃስ ማን ያተርፋል? እኛ አማራች ወደ ለማኝነት አዘቅተ ተገፍተን ማይት የሚያስደስተው አካል ካለ እንኩሞንም ደስ አለህ እንላለን ምክንያቱም በዚህ ሁለት አመት ወስጥ ወደ መጨረሻው የድህነት ጠገግ ወርደናል። ህፃናትና ሴቶች በጎዳና ተበትነዋል። በአሁኑ ወቅት ምንም ንብረት በእጃችን ላይ ሳይኖር ፡ ቤተሰባችን ተበትኖ በርሃብ እያለቅን ነውና አፋጣኝ መፍትሄ ይሰጠን?

የሚያስደንቀው እኛ ትምህርት ቤት ስርተን በማስመረቅ ከፍተኛ ስራ ስርተናል። ለምሳሌ በኩጃ ቀ/ገ/ ማ በአንዱ ጎጥ ወስጥ ብቻ እንኩሞን አማራጭ ት/ቤት ተብሎ መቶ ሺህ ብር የፈጀ ትምህርት ቤት መንግስት ጣልቃ ሳይገባበት በራሳችን ብቻ አስርትን መንግስት መምህር በመመደብ ተባብሮናል። እንዲሁም የገጠር መንገዶችን ስርተን የአካባቢውን ባለስልጣናት አስመርቀን ከፍተኛ የልማት ስራ እየሰራን እንደነበረ የአካባቢው ባለስልጣናት አራሳቸው በአንድ ወቅት የሰጡን ምስክር ወረቀት ያረጋግጣል። ሆኖም ዛሬ እኛ ባሰራንው ት/ቤት ልጆቻችን እንደይማናቸው ተከለከሉ። ለምን?

ዛሬ ሰው ስንኩሞን በሀገሩ በኢትዮጵያ በሰው ሀገር ሂደት ሀብት ስፍርት ተከብሮና ታፍሮ ከሰው ወሻች ጋር ሁሉ በሀብረትና በሀላፊነት በሚኖርበት ዘመን ስኛ በሀገራችን በኢትዮጵያ ሀብት ስፍራችሁ ተብሎ ስንደገገን እንደገና እንደሚታዩ ማረፊያችን ስሜን ስህሲና ምችን ይሰጣል? ይባስ ተብሎም በአካባቢው ታያችሁ ተብሎን እየተሰበሰቡን እስር ቤት እንወርወራል። ግፉ ማቆሚያ የለውም። ከደቡብ ክልል የተገፋን ወገኖች በጋምቤላ ክልል እንኩሞን እንዳነጠጋ ጋምቤላ ክልልም እንዲያስወጣን በደቡብ ክልል ከፍተኛ ቅስቀሳ እየተደረገ ይገኛል። ለምሆኑ በአንድ ክልል የተገፋን ኢትዮጵያዊ ወገኖች በሌላው ክልል እንዳንኖር ማቆሚያ የሌለው ጥቃት እንዲደረግብን ይህ ሁሉ ጥቃት መደረጉ ለምን ይሆን?

ይህ መንግስት ስለልማት የሚያራምደው ፖሊሲ እውነት ነው ብለን በሙሉ ልባችን የተቀበልን ዜጎች ነን። አብዛኛቸችንም በኢህዴድ ፕሮግራም አምነን የኢህዴድ ፓርቲ አባል የሆንን ነን። አባይን መገደብም ሆነ ሌሎች ትልልቅ የልማት ስራዎችን ማከናወን ዋና ግቡ እያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ ከድህነት አረንቋዋ ለማወጣት ነው ብለን እናምናለን። በዚህ የልማት አላማ ስላምናምን በርካታ የልማት ስራዎችን በራሳችን አነሳሽነት ስርተናል። መንገድ አስርተናል ፤ ትምህርት ቤት አስገንብተናል እንዲሁም በበርካታ የልማትና ተቋማት ግንባታ ላይ ተሳትፈናል። የኢህዴድ ፓርቲና መንግስትንም ለማጠናከር የገንዘብም የጉልበትም የሃሳብም አስተዋጽኦ አድርገናል። የኢህዴድ ፓርቲ አባል በመሆንም ብዙ ደክመናል።

በተደላደለ ህይወት ወስጥ ፤ ድህነትን አሸንፈው የተሻለ ዜጎች ለመሆን አፈር ገፍተው ደፋ ቀና ይሉ የነበሩ በርካታ ሽህ ዜጎችን ወደ አዘቅታዊ ድህነት መግፋት ህገ መንግስትን መናድ ነው። ልማት ማለት በሁሉም ዜጎች ርብርብ የሚመጣ እንጂ በጥቂት ኢንቨስተሮች የሚመጣ ጉዳይ አይደለም። በልማት ጎዳና እየተሰጡ የነበሩ ዜጎችን ከልማት ማናጠብና ወደ ማይጨበጥ ድህነት መምራት ህገ መንግስትን መጻፈር ነው።

ምናልባትም ቦታው ለልማት ተፈልጎ ከሆነም ዜጎች አላግባብ ልክ ዜጋ እናዳልሆኑ ሁሉ መብታቸው ሳይከበርና ካሳ ሳይሰጣቸው መባረር የለባቸውም። በህገ መንግስት ተቀጣጣሪ 44 / 2 አንደተብራራው መንግስት በሚያካሂዳቸው ፕሮግራሞች ምክንያት የተፈናቀሉ ወይም ኑሮአቸው የተከሰባቸው ሰዎች ሁሉ በመንግስት በቂ እርዳታ ወደ ሌላ አካባቢ መዘዋወርን ጨምሮ ተመጣጣኝ የገንዘብ ወይም ሌላ አማራጭ ማካካሻ የማግኘት መብት አላቸው። ሆኖም እኛ ከቤንች ማጅ የተባረርን ዜጎች ጉዳይ ከዚህ የተለዩ ነው። በአውቶቡስ እየተጠረዘን በሌሊት ወደ ትውልድ አገራችሁ እየተባልን እንባረራለን። አገራችን ከኢትዮጵያ ወጭ ወይት ነው? **በሰካባቢዉ ዝር ስንሳ በጥይት በሞርና በዱባ ስንባረራለን። ህገመንግስቱ የሰጠንን በሁሉም ኢትዮጵያ የሞናር ሙብት የሰካባቢ ባሰሰሰሰሰሰ ስንዳስኛቸው የሚነጥቁን ከሆነ ሞስትናችን ምንድን ነው? ፍርድ ቤቶችህ ምን ስይነት ሚና ቢኖርባቸው ነው የስኛን ጉዳይ ስንዳያዩ የሠሰኑት?**

የመባርርና የመገፋታችን ጉዳይ እስከ አሁን ግንቦት/ 2005 ዓም ድረስ ቀጥሎአል። የተወሰደብን መሬት ፡ የተነጠቅንዎ ሀበት ፡ የተወረሰብን ቤት አሁንም አልተመለሰልንም። አሁንም በአካባቢዉ ዝር እንዳንል ከአካባቢዉ እንደ ዝንጅርና ዱር አውሬ በዱላ በሞርና በጥይት እንባረራለን። ይህ ሁሉ

በደል እንዲቆምና የተወረሰብን መሬት : ቤት እንዲሁም ንብረት እንዲመለስልን እና በአካባቢው የመኖር መብታችን እንዲከበርልን በአክብሮት እንጠይቃለን።

የተገፍን ስና የተበደሰን ዜጎች /የተወሰነው ብቻ/ ከዚህ ደብዳቤ ጋር ስባይ ሰነዶችን በማያያዝ ፎርማችንን ስነረን ስተከበረው ፈደይሽን ምክር ቤት ስቅርብና። ከዚህ በተጨማሪም በወረዳው ነዋሪ በነበርን ጊዜ ልዩ ልዩ ክፍያ ያደረግንባቸውን የሚከተሉትን ሰነዶች /የተወሰነን አርሶ አደሮችን/ ----- ገጽ አባሪ አድርገናል። አባሪ በማድረግ ያቀረብናቸውም ሰነዶች

- በህጋዊነት መሬት የተመራንበትን ሰነድ

- ግብር የገበርንበትን መረጃ

-የደኢህዴን ፖለቲካ ፓርቲ አባል ሆነን ለኢህአዴግ የአባልነት ወርሃዊ ክፍያ ያዋጣንበትን ደረሰኝ

-በሞዴል አርሶ አደርነት ተሸልመን ያገኘንውን ሰርተፍኬት

-የስፖርት: የቀይ መስቀል: የልማት: የትምህርት ቤት ማሰሪያ እና ለኢህአዴግ ማጠናከሪያ እንዲሁም ሌሎች ተያያዥ መዋጮዎችን ያዋጣንባቸው ሰነዶች

ስንዘሰብሃር ፍትህን ስጠውሰን የሁሉን ደብ ያብራ !

ሙቸም ዛሬ ብንገፍም ሲትዮቱ ደብ ስንሰባሳችን ሀደደ የሰጃችን የተከበረች ሙኖሪያ ስንድምተሆን በቆኑ ስንምናሰን ስና ሲትዮቱን ስንዘሰብሃር ስንስደምም ደባር ካት !

አመልካች ወኪሎች

አቶ ኢብራሂም ሞላ ልመንህ

አቶ አያያ አበባዉ

አቶ ሀይለ ለማ

አቶ አስቻለዉ መንግስቱ

አቶ ሞሃመድ የሱፍ አደም

ግልባጭ

ለኢ.ፌ.ዲ.ሪ ጠቅላይ ሚኒስቴር - ለክቡር አቶ ሀይለማሪያም ደሳለኝ

አሳ

- ለም/ጠቅላይ ሚኒስቴር-አቶ ደመቀ መኮንን

አሳ

- ለብአዴን ጽ/ቤት

አሳ

- ለአማራ ክልል ፕሬዝዳንት - አቶ አያሌዉ ጎበዜ

አሳ

- ለኢ.ፌ.ዴ.ሪ ፓርማ

አአ

- ለኢትዮጵያ እንባ ጠባቂ ተቁዋም

አአ

- ለኢትዮጵያ ሰበአዊ መብት ተቁዋም

አአ

- ለፍትህ ሚኒስቴር

አአ

-ለደቡብ ብሄር ብሄረሰቦች ህዝቦች ክልል ፕሬዝዳንት - ሺፊሬወ ሸጉጤ

ሀዋሳ

-ለአሜሪካ እምባሲ

አ አ

-ለእንግሊዝ እምባሲ

አ አ

-ለኢቲቪ

አ አ

ለሬዲዮ ፋና

አ አ

ለአዲስ አድማስ ጋዜጣ

አ አ

ለሪፖተር ጋዜጣ

አ አ

ለ አዲስ ጉዳይ መጽሔት

አ አ

ለሸገር ሬዲዮ

አ አ